

ประวัติโดยย่อของโครงการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ราษฎรตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ประมาณ ๔๐ ครอบครัว ซึ่งได้อาศัยที่ดินของนิคมสร้างตนเอง เขื่อนเพชร ประมาณ ๔๐ ไร่ ทำการปลูกผักสวนครัวจำพวกผักกาด กระหล่ำปลี หอม ผักชี ถั่ว ฯลฯ เป็นการเลี้ยงชีพ ราษฎรกลุ่มนี้ต่างประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการขาดตลาด จำหน่ายพืชผักไม่ได้ บางรายไม่มีทุนในการทำไร่ หรือขายแล้วกำไรน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ราษฎรจึงได้พากันไปขอความช่วยเหลือจากหม่อมเจ้า—

ศุภสวัสดิ์วงศ์สนิท สวัสดิวัฑฒ์ ซึ่งเป็นเจ้าของสวนเสมา อำเภอชะอำ เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หม่อมเจ้าศุภสวัสดิ์วงศ์สนิท สวัสดิวัฑฒ์ หม่อมหลวงเกษ สนิทวงศ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี จึงได้ร่วมมือกันช่วยเหลือเรื่องเงินทุน เรื่องปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และการซุกคลองส่งน้ำ ตลอดจนการขาดตลาดจำหน่ายผลผลิต พร้อมทั้งนั้นได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่เสด็จแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวลหัวหินให้ทรงทราบ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้ทรงสนพระทัย และได้เสด็จเยี่ยมชาวไร่ทุกปี พร้อมทั้งได้พระราชทานเงินกู้ โดยไม่คิดดอกเบี้ย และทรงอุปการะด้วยประการอื่น ๆ จนมีความเจริญก้าวหน้าพอสมควร ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้ชาวไร่กลุ่มนี้อพยพเคลื่อนย้ายขึ้นไปครอบครองทำมาหากินในที่ดินแปลงใหม่ ห่างจากที่เดิมไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๕ กิโลเมตร ที่เรียกกันว่า "ศูนย์สาธิตพัฒนาชนบทโครงการไทย - อิสราเอล" หรือ "หุบกะพง" โดยพระราชทานที่ดินส่วนพระองค์ซึ่งจับจองไว้ให้อาศัยครอบครองทำมาหากินครอบครัวละ ๒๕ ไร่

ส่วนที่ดินเดิมในไร่ผักก็ทำการรับสมาชิกใหม่ ซึ่งส่วนมากเป็นญาติของรุ่นที่ ๑ ซึ่งมาจากจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี

เป็นต้น เรียกว่ารุ่นที่ ๒ มีจำนวน ๔๕ ครอบครัว นอกจากนี้ยังมีชาวไร่ซึ่งทำกิน
อยู่รอบ ๆ ที่ดินแปลงดังกล่าวได้ขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบอีก ๗๕ ครอบครัว
โดยบริหารงานเป็นกลุ่มชาวไร่ มีสมาชิกรวม ๑๒๐ ครอบครัว ร่วมการดำเนินงาน
โดยมีคณะกรรมการซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกจำนวน ๑๔ คน เป็นกรรมการ
ควบคุมบริหารงาน โดยมี จังหวัด อำเภอ คอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และ
กรรมการพัฒนาชุมชนได้จัดส่งพัฒนากร ๒ คน เจ้าหน้าที่เกษตร ๑ คน
มาประจำดำเนินงานของกลุ่มชาวไร่และกลุ่มสตรีตามความต้องการของจังหวัดอีกด้วย

ในระหว่างจัดตั้งกลุ่มชาวไร่ฝักซุกที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระบรมราชินีนาถพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยือนจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้เสด็จเยี่ยมสมาชิกกลุ่มชาวไร่ฝักซุกทุกปี
โดยเฉพาะสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้ทรงชื่นชมยินดีในผลงานเกี่ยวกับ
สิ่งประดิษฐ์ของกลุ่มสตรี ถึงกับโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินไว้ให้สมาชิกกลุ่ม
ทำทุนจำนวน ๑๑,๐๐๐ บาท

ส่วนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าชาวไร่รุ่นที่ ๒ นี้มีที่ดิน
ทำกินน้อยเพียงครอบครัวละ ๒ - ๓ ไร่เท่านั้น ไม่พอเพียงแก่การครองชีพ จึงได้
มีพระราชกระแสรับสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีดำเนินการจัดหาที่ดินที่รกร้าง
ว่างเปล่า ซึ่งสามารถประกอบการเกษตร ให้แก่สมาชิกชาวไร่ครอบครัวละไม่
เกิน ๑๕ ไร่ ค่อยไป

ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เมื่อได้รับทราบพระบรมราชโองบายดังกล่าว
แล้ว ได้ปรึกษาหารือหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดและนายอำเภอต่าง ๆ เพื่อหา
ที่ดินมาดำเนินการตามพระราชประสงค์ ในที่สุดก็มีความเห็นพ้องกันว่า มีที่ดินแปลง
หนึ่งซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดเพชรบุรี คือบ้านหนองเผ่าถ่าน ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ
ชาวบ้านเรียกว่า "บ้านคอนซุนห้วย" เป็นที่สาธารณะของแผ่นดินประเภททำเล
เลี้ยงสัตว์ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ และที่ดินรกร้างว่างเปล่าติดกันอีก ๕๕๑ ไร่
เหมาะสมที่จะจัดให้สมาชิกชาวไร่กลุ่มที่ ๒ เข้าครอบครองทำกินตามพระราชประสงค์
ดังกล่าวข้างต้น

ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีจึงได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยโครงการและแบบแปลนแผนผังเพื่อทรงทราบ ซึ่งพระองค์ได้ทรงเห็นพ้องตามโครงการทุกประการ และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหม่อมหลวงเวช สนิทวงศ์ เป็นประธานกรรมการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยให้เชิญผู้แทนกระทรวงและกรมที่เกี่ยวข้องเข้าเป็นกรรมการร่วมด้วย ปัจจุบันโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ องคมนตรี เป็นประธาน นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังมีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่คืนจัดสรร "คอนซูนห้วย" อีกดังต่อไปนี้

ผู้ควบคุมโครงการ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าโครงการ เกษตรจังหวัดเพชรบุรี
 นายอำเภอชะอำ

เจ้าหน้าที่โครงการ

๑. ผู้ช่วยเกษตรจังหวัดเพชรบุรี
๒. หัวหน้าหน่วยป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่ ๔ เพชรบุรี
๓. นักวิชาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี
๔. เกษตรอำเภอ
๕. ผู้ช่วยเกษตรอำเภอชะอำ
๖. เจ้าหน้าที่การเกษตร ๓ สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ
๗. เจ้าหน้าที่การเกษตร ๓ สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ
๘. เจ้าหน้าที่การเกษตร ๒ สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ
๙. เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ๒ สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ

สถานที่ดำเนินงาน ที่คืนจัดสรรตามพระราชประสงค์ "คอนซูนห้วย"
 อยู่ที่หมู่ ๘ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวนครอบคริว ๑๕๓
 ครอบคริว เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโครงการ

ที่คืนจักรตามพระราชประสงค์คอนซุหน่วยนี้ เป็นพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่จะจัดให้มีบริการ สาธารณประโยชน์ ด้านอุปโภคและบริโภค ให้สมบูรณ์แบบ ทรงเน้นในด้านการพัฒนากำลังคนโดยการวางโครงการดำเนินงานแผนพัฒนาตำบล และทรงมีพระราชดำริให้จัด เป็นรูปของหมู่บ้านตัวอย่าง โดยจัดให้มีการส่งเสริมด้านอาชีพ

๑. การวางโครงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบล ได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน จำนวน ๑๕ คน ฝึกฝนให้รู้จักปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ โดยจัดวางแผนงานต่าง ๆ ดังนี้

- ๑.๑ แผนพัฒนา เด็กเล็ก
- ๑.๒ แผนศูนย์สารภี
- ๑.๓ แผนพัฒนาสตรี
- ๑.๔ แผนอาสาพัฒนา
- ๑.๕ แผนสร้าง เสริมสาธารณสมบัติ
- ๑.๖ แผนพัฒนาจิตใจ

แผนพัฒนา เด็กเล็ก

ได้จัดตั้ง เป็นศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยได้รับงบประมาณอุดหนุนจากกรมการพัฒนารัฐชน ทำหน้าที่ให้การศึกษา เล่าเรียนเลี้ยงดู เพื่อจะให้เด็กเล็กมีพัฒนาการในทางที่ดี

แผนศูนย์สารภี (ส่งเสริมอาชีพ)

ได้จัดตั้ง เป็นกลุ่มต่าง ๆ เช่นกลุ่มอาชีพปลูกสับปะรด กลุ่มเลี้ยงสุกร กลุ่มเกษตรกร ฯลฯ เพื่อที่จะสนับสนุนส่งเสริมอาชีพโดยการจัดอบรมสาธิตถึงหลักการและวิชาการต่าง ๆ ในแต่ละอาชีพ และมีการ จัดนำสมาชิกไปศึกษาดูงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำแนวความคิดและวิธีการต่าง ๆ มาคัดแปลงหรือปรับปรุงส่งเสริมอาชีพของสมาชิกให้ดียิ่งขึ้น

แผนพัฒนาสตรี

ได้จัดตั้งกลุ่มสตรีขึ้น เพื่อจะให้การฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกที่เป็นสตรี เช่น จัดให้มีการฝึกอบรมด้านเย็บ สาน ทอ ตักเย็บเสื้อผ้า อบรมแม่บ้านด้านการถนอมอาหาร ส่งเสริมการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยผ้า และจัดสาธิตให้ทราบถึงวิธีการจะใช้ประโยชน์จากพวกวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ

แผนอาสาพัฒนา

ได้จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร โดยติดต่อประสานงานกับรองผู้กำกับตำรวจ ภูธร จังหวัดเพชรบุรี จัดเวรยามทำหน้าที่ป้องกันรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน

แผนสร้างเสริมสาธารณสมบัติ

ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมสาธารณสมบัติเพื่อประโยชน์ของชุมชนทั่วไป เช่น โครงการขุดสระน้ำ ซ่อมแซมถนน ขุดบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

แผนพัฒนาจิตใจ

ได้จัดให้มีการทำบุญหรือประกอบพิธีต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา เช่น ในวันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ ฯลฯ เป็นต้น และจัดให้มีการละเล่นหรือจัดงานขึ้นในวันสำคัญประจำปีด้วย

๒. การดำเนินงานส่งเสริมด้านอาชีพทางการเกษตร ได้ดำเนินการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ทั้งในบริเวณที่ดินที่ได้รับการจัดสรรของเกษตรกรแต่ละครอบครัว และในที่สาธารณประโยชน์ การส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร เป็นเหตุให้เกษตรกรทั่วไปตื่นตัวขยายพื้นที่เพาะปลูก เกิดการบุกเบิกป่า ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ดังนั้น เพื่อจะรักษาสภาพธรรมชาติไว้จึงมีการสนับสนุนนโยบายปลูกป่าขึ้นด้วย

การดำเนินงานส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรนั้นได้ทำการส่งเสริมงานอาชีพหลายอย่าง พอสรุปได้ดังนี้

๒.๑ ส่งเสริมการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น

เริ่มทำการส่งเสริมในปี ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๒ โดยจัดให้มีการทดลองเพาะปลูกทั้งในแปลงสาธิต ปลูกเป็นสวนหลังบ้าน และปลูกในที่สาธารณะ

พืชส่วนใหญ่ที่เพาะปลูกได้แก่มะพร้าว มะม่วง ละมุด ไม้ตง ทับทิม ส้มเขียวหวาน และมะม่วงหิมพานต์

๒.๒ โครงการหมอนไหม

ได้จัดทำแปลงสาธิตการปลูกหมอนจำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๑๐ ไร่

๒.๓ โครงการพืชไร่

การส่งเสริมเน้นในด้านการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การลดต้นทุน ในด้านการผลิตพืชที่ส่งเสริมได้แก่สับปะรด ได้จัดทำแปลงสาธิต สาขิตวิธีหดยอดคอโรมัน กระตุ้นการออกดอกของสับปะรด และการใช้ยาเคมีในการกำจัดวัชพืชซึ่งสามารถ ทำให้เกษตรกร เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้เป็นผลคืออย่างยิ่ง

๒.๔ ส่งเสริมปุ๋ยหมัก

จัดทำคอกปุ๋ยหมัก ๒ คอก เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ โดยนำเศษวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

๒.๕ ส่งเสริมการปลูกหมอน

ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกหมอนเพื่อเลี้ยงไหมจำนวน ๑๒ รายใน เนื้อที่ ๑๐ ไร่

๒.๖ งานป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

ได้ดำเนินการป้องกันและกำจัดหนูนุ่ร่วมกับหน่วยป้องกันและกำจัด ศัตรูพืชที่ ๔ เพชรบุรี ในเนื้อที่ดินจัดสรรทั้งหมดและรอบนอก รวมเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ โดยใช้ยาซิงค์ฟอสไฟด์

๒.๗ สถาบันเกษตรกร

๒.๗.๑ ได้จัดตั้งสถาบันกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม มีสมาชิกทั้งหมด ๓๓ คน

๒.๗.๒ ได้จัดตั้งสถาบันกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม มีสมาชิกทั้งหมด ๕๐ คน

๒.๘ กิจกรรมในกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร

ได้จัดอบรมเทคนิคเกษตรค้ำจุนการโภชนาการ ศิลปประดิษฐ์
ตัดเย็บเสื้อผ้า

๒.๙ กิจกรรมกลุ่มยุว เกษตรกร

ได้จัดอบรมตัดเย็บเสื้อผ้าและศิลปประดิษฐ์

๒.๑๐ โครงการพืชผัก

ได้จัดทำแปลงสาธิตเพาะเห็ด

๒.๑๑ งานปลูกป่า

ได้จัดการประชุมชี้แจงและร่วมกันปลูกป่า เพื่อเป็นราชสักการะ
แด่สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยปลูกไม้พันธุ์ต่าง ๆ
เช่น มะขาม สุน สะเคา ตะแบก อินทนิล กล้วย และมะม่วงหิมพานต์

งบประมาณสำหรับโครงการ

ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตรตามโครงการต่าง ๆ เช่น
โครงการไม้ผลไม้ยืนต้น โครงการพืชไร่ โครงการหม่อนไหม โครงการปุยหมัก
 ฯลฯ

ได้รับความสนับสนุนจากจังหวัดเพชรบุรี ที่อนุเคราะห์จัดสรรงบประมาณ
ในด้านพันธุ์ไม้ นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
เช่น สำนักงานป่าไม้ สำนักงานพัฒนาชุมชน ฯลฯ

ประเมินผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้านมุ่งในด้านส่งเสริมอาชีพ
ทางการเกษตร ดังนั้น การประเมินผลนั้นจะ เน้นพิจารณาถึงรายได้หลักของ เกษตรกร
ว่ามีรายได้เฉลี่ยครบครัวละเท่าใดต่อปี และมุ่งหาหลักการที่จะให้เกษตรกรมีอาชีพ
อื่นรองจากอาชีพหลักเพื่อส่งเสริมรายได้ให้สูงขึ้น โดยไม่ต้องเสี่ยงต่อราคาขึ้นลง

ของผลผลิตและ เพื่อเป็นตัวอย่างอันดีในการปฏิรูปและการพัฒนาต่อไป

เนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการจัดสรรที่ดิน "คอนซูนห้วย" ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้ก้าวหน้ามาเป็นลำดับตามระยะเวลา และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของคณะกรรมการบริหารโครงการจัดสรรที่ดินฯ ตามพระราชประสงค์ ทางจังหวัดเพชรบุรีจึงได้มีคำสั่ง ที่ ๒๓๖/๒๕๑๘ แต่งตั้งอนุกรรมการบริหารโครงการฯ เข้าร่วมดำเนินงานด้วย (ภาคผนวก ก.)

ภูมิประเทศ พื้นที่ และลักษณะดินในโครงการ

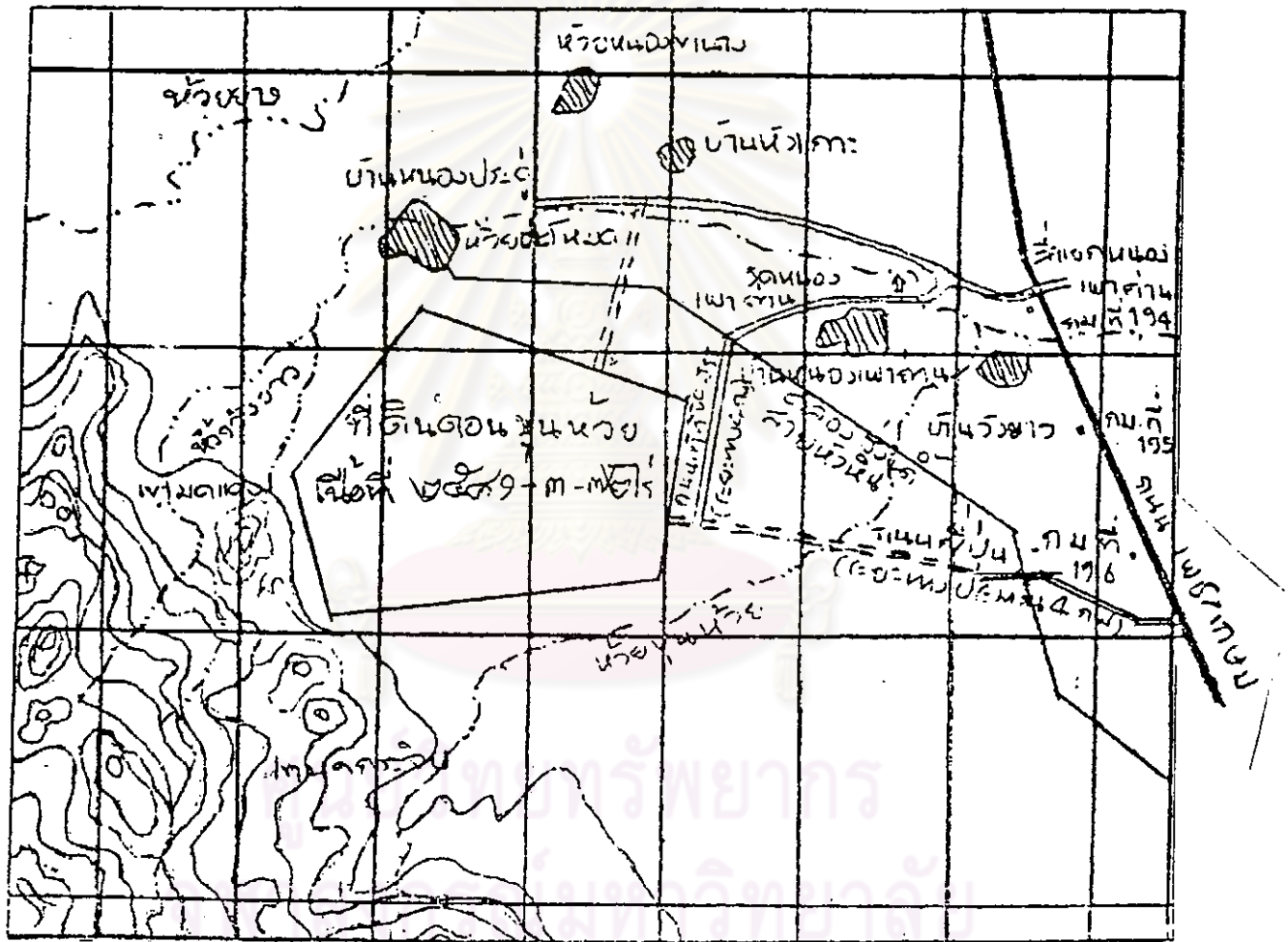
ภูมิประเทศ

โครงการ "คอนซูนห้วย" อยู่ในตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ระยะทางห่างจากตัวจังหวัดเพชรบุรี ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ห่างจากถนนเพชรเกษมตรงกิโลเมตรที่ ๑๕๔ เข้าไปประมาณ ๔ กิโลเมตร จำนวนเนื้อที่รวมทั้งหมก ๒,๕๕๑ ไร่ ๓ งาน ๗๒ ตารางวา สภาพเป็นที่ราบไม่มีไม้หวงห้าม และไม่อยู่ในเขตป่าสงวน ซึ่งกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ได้สำรวจคุณภาพดินแล้ว เหมาะแก่การเพาะปลูก ทำไร่

ที่ดินแปลงนี้ เป็นที่รกร้างว่างเปล่าประมาณ ๕๕๑ ไร่ ติดต่อกับที่สงวนสำหรับเลี้ยงสัตว์ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ซึ่งจังหวัดได้ดำเนินการขอลอนสภาพจากที่สงวนเลี้ยงสัตว์คามระเบียนแล้ว ดังปรากฏตามแผนที่แสดงเขตที่ดิน

รายงานโครงการจัดสรรที่ดิน "คอนซูนห้วย" อำเภอชะอำ - อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ตามพระราชประสงค์โดยจังหวัดเพชรบุรี ๒๕๑๘.

แผนที่แสดง เขตที่ดินของโครงการจัดสรรที่ดินตามพระราชประสงค์ "คอนซุเหวย"
ตำบลเขาใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี

พื้นที่ของโครงการ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีความลาดเทจากภูเขาสูงสู่ที่ราบต่ำ ซึ่งความลาดเทสม่ำเสมอ เฉลี่ยโดยประมาณ ๒ % ในที่ราบต่ำตอนล่างมีทางระบายน้ำธรรมชาติ ซึ่งไหลไม่ตลอดทั้งปียาวประมาณ ๔ กิโลเมตร ทางระบายน้ำนี้จะระบายน้ำ Run off ในพื้นที่โครงการฯ และบริเวณใกล้เคียงลงสู่คลองส่งน้ำเขื่อนเพชร หัวหิน

ลักษณะดินในโครงการ

เป็นดินทรายปนดินเหนียวมีอัตราการไหลซึมของน้ำในดิน (Permeability) ประมาณ ๐.๕๐ เมตร/๒๔ ชม. ความลึกของชั้นดินจากหน้าดินถึงชั้นดินดาน (Hard Pan) อยู่ระหว่าง ๐.๕๐-๑.๒๐ เมตร ค่า pH^๑ ของดินอยู่ระหว่าง ๕.๕-๗.๕

ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่โครงการได้มาจากการคำนวณหาปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งนี้เพราะโครงการฯ ยังไม่มีสถานีวัดน้ำฝน จึงจำเป็นต้องอาศัยสถิติน้ำฝนจากสถานีใกล้เคียง ๓ แห่ง คือ สถานีหุบกะพง เขื่อนเพชร และสถานีทดลองเกษตรชลประทาน ซึ่งผลจากการเฉลี่ยและคำนวณหาปริมาณน้ำฝนสูงสุดในรอบ ๑๐ ปี ของโครงการฯ มีประมาณ ๒๗๐ มิลลิเมตร/๒๔ ชั่วโมง

ปัญหาด้านภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติในโครงการ

๑. ปัญหาการระบายน้ำ
๒. ปัญหาการไถ้หน้า
๓. ปัญหาการขาดแคลนความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้ พอจะสรุปถึงสาเหตุและวิธีการปรับปรุงแก้ไขดังต่อไปนี้

^๑ ค่า pH คือ เปอร์เซ็นต์ของกรดในดิน

ปัญหาการระบายน้ำ

เนื่องจากพื้นที่ของโครงการฯ เป็นที่ราบสูงมีความลาดเทประมาณ ๒ % ไปสู่ตอนล่างที่เป็นทางระบายน้ำธรรมชาติ ปริมาณน้ำฝนส่วนใหญ่ที่ตกในบริเวณใกล้เคียงจะไหลลงสู่ที่ลุ่มตอนล่าง นอกจากนี้ ปริมาณน้ำฝนส่วนหนึ่งซึ่งไหลซึมลงดินในบริเวณพื้นที่ตอนบน จะไหลไปซึมออกเป็นน้ำซับในบริเวณพื้นที่ต่ำตอนล่างอีก โดยสาเหตุที่ทางระบบน้ำธรรมชาติที่มีอยู่แล้วค่อนข้างมากเป็นเหตุให้การระบายน้ำไม่เพียงพอก่อให้เกิดน้ำท่วมในบริเวณที่ต่ำตอนล่างดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาแฉกการเพาะปลูกต่อไป

ปัญหาดังกล่าวนี้ ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงทางน้ำธรรมชาติ ที่มีอยู่เดิมให้สามารถระบายน้ำได้ดีขึ้น โดยจัดทำ Interception Ditch ให้มีความลาดเท ๐.๒๕ % มีระยะความยาวประมาณ ๓๐,๐๐๐ เมตร นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันการกัดเซาะหน้าดินและยังใช้เป็นคลองส่งน้ำในฤดูแล้ง เป็นการเพิ่มความชื้นในดินด้วย

ปัญหาการให้น้ำ

ตามลักษณะของพื้นที่ของโครงการฯ ตอนบน จะมีปัญหาในฤดูแล้ง เนื่องจากขาดแคลนน้ำทำให้เกษตรกรไม่สามารถจะทำกาเพาะปลูกได้ในฤดูแล้ง นอกจากนี้ชั้นดินในบริเวณนี้จะมีความตื้นมาก ทำให้ดินมีความชื้นน้อยซึ่งเป็นอันตรายต่อพืชที่เพาะปลูก

การแก้ไขปัญหการให้น้ำ ได้จัดทำคลองส่งน้ำจากฝายน้ำล้น เพื่อนำน้ำมาใช้ในพื้นที่โครงการ ทำบ่อบสูบน้ำจากฝายน้ำล้นเข้าคลองส่งน้ำ และส่งเสริมให้ราษฎรขุดบ่อขนาดเล็ก (๓ X ๓ X ๑.๕๐ เมตร) เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ ทั้งนี้เพราะการให้น้ำไม่สามารถจะให้ได้ตลอดเวลา เนื่องจากมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอ

ปัญหาการขาดแคลนความอุดมสมบูรณ์ของดิน

เนื่องจากพื้นที่โครงการฯ มีความกว้างใหญ่และมีความลาดเท ๒ % เป็นเหตุให้เกิดการชะล้างหน้าดินสูงในฤดูฝน โดยเฉพาะสปีดน้ำฝนในบริเวณโครงการฯ มีปริมาณมากทุกปี ดังนั้น การสูญเสียหน้าดินเนื่องจากการชะล้างหน้าดินจึงเกิดขึ้น

ติดต่อกันเป็นประจำทุกปี คินจึงมีความอุดมสมบูรณ์น้อยลงมาก จนถึงขั้นเกือบไม่มีเลย จึงจำเป็นต้องให้ช่วยขยช่วยในการ เพาะปลูก นับว่าเป็นผลร้ายแก่การลงทุนด้านการ เกษตรกรรม

วิธีการแก้ไขปัญหการขาดแคลนความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยส่งเสริม ราษฎรให้แก้ปัญหาดังกล่าว หันไปปลูกพืชตระกูลถั่ว และไถกลบพร้อมทั้งแนะนำ ให้ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก เพื่อให้ดินกลับมีความอุดมสมบูรณ์ที่จะทำการ เพาะปลูกต่อไป

การจำแนกกลุ่มอาชีพของ เกษตรกรในโครงการฯ

การดำเนินงานตามโครงการ จักสรรที่ดิน "คอนซูนห้วย" ได้เริ่มต้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ และเนื่องจากชาวไร่ที่เข้าทำการจับจองที่ดินทำมาหากินในโครงการ มาจากกลุ่มคนที่มีอาชีพเพาะปลูกพืชชนิดต่าง ๆ กันไป ตามความชำนาญของแต่ละ ครอบครัว ฉะนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๑๘ จึงได้มีการสำรวจอาชีพของสมาชิก ในโครงการฯ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. จำนวนสมาชิก ๑๕๓ ครอบครัว
๒. จำแนกอาชีพของสมาชิก
 - ๒.๑ ปลูกสับปะรดจำนวน ๘๘ ครอบครัว ร้อยละ ๖๔.๐๕
 - ๒.๒ ปลูกอ้อยจำนวน ๒๘ ครอบครัว ร้อยละ ๑๘.๓๐
 - ๒.๓ ปลูกมันสำปะหลังจำนวน ๑๔ ครอบครัว ร้อยละ ๙.๑๕
 - ๒.๔ ปลูกข้าวโพด ละหุง
 - พืชยืนต้นอื่น ๆ จำนวน ๑๓ ครอบครัว ร้อยละ ๘.๕๐

*จากการสำรวจอาชีพของสมาชิกในโครงการ โดยนายสันติภาพ แพ่งนคร พืชนาการอำเภอชะอำ ปี พ.ศ. ๒๕๑๘.

๓. จำนวนผลผลิตต่อไร่

๓.๑	สับปะรด	๑๐ ตัน/ไร่
๓.๒	อ้อย	๖ ตัน/ไร่
๓.๓	มันสำปะหลัง	๓ ตัน/ไร่

ตามสถิติการจำแนกอาชีพของ เกษตรกรในโครงการฯ พอสรุปอาชีพหลักได้ ๓ กลุ่มใหญ่ คือ ปลูกสับปะรด ปลูกอ้อย และปลูกมันสำปะหลัง แต่จากการสำรวจ ศึกษาข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างปี ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒ พบว่า เกษตรกร ที่เคยปลูกอ้อยและปลูกมันสำปะหลัง ได้หันมาปลูกสับปะรดแทนเกือบหมด ดังนั้น ในวิทยานิพนธ์นี้จะศึกษาถึงการลงทุนในการปลูกสับปะรด รวมทั้งต้นทุนผลิตภัณฑ์แปรรูป จากสับปะรด โดยจะศึกษาถึงภาวะการตลาด ราคาสินค้า ปัญหาและอุปสรรค ต่าง ๆ ในการผลิต ผลตอบแทนจากการลงทุน เปรียบเทียบกับผลตอบแทนของการ ปลูกอ้อยและการปลูกมันสำปะหลังในแถบจังหวัด เพชรบุรี

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย